

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Behavior of online news exposure among graduate students of
Bangkok Thonburi University

สุกัญญา บุรณเดชาชัย¹ ศักดินา บุญเปี่ยม² และ ทักษิณา ชัยอิทธิพรวงศ์³

Sukanya Buranadechachai, Sakdina Boonpeam and Taksina Chai-ittipornwong

Article History

Received: 30-05-2022

Revised: 18-07-2022

Accepted: 19-07-2022

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี และ 2) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จำนวน 400 คน โดยสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สถิติวิเคราะห์โดยใช้จำนวน ร้อยละ และใช้สถิติ Chi-square ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 45 ปีขึ้นไป เรียนหลักสูตรกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สถานะกำลังศึกษารายวิชา และเป็นข้าราชการ 2) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้เป็นประจำในการศึกษาค้นคว้าโดยใช้อีเมลมากที่สุด และลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 3) พฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีการเปิดรับข่าวจากอินเทอร์เน็ตเป็นประจำทุกวันมีระยะเวลามากกว่า 2 ชั่วโมง เพื่อค้นหาข่าวทางอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา โดยหาจากเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์มากที่สุด และมีลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการเปิดรับ ข่าวออนไลน์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹ รองศาสตราจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Assoc. Prof. Ph.D, Faculty of Communication Arts, Bangkokthonburi University

E-mail: sukanya.bur@bkkthon.ac.th *Corresponding author

²⁻³ อาจารย์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Lecturer, Faculty of Communication Arts, Bangkokthonburi University

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the current internet usage behavior of graduate students Bangkok Thonburi University, and 2) study the behavior of online news exposure among graduate students Bangkok Thonburi University. It is quantitative research. Data were collected from a sample group of 400 graduate students of Bangkok Thonburi University by using 400 questionnaires as a data collection tool by sampling with a simple random sampling method data analysis The researcher analyzed the statistics by using percentage and using Chi-square statistics. The results of the research were as follows: 1) Most of the respondents were female, aged 45 years and over, studying social sciences and humanities courses. Studying status and a government official. 2) The current internet usage behaviors are mostly used regularly in research studies using most email and demographic characteristics correlated with current internet usage behavior of graduate students of Bangkok Thonburi University. at a statistically significant level of .05 3) The behavior of receiving online news from the Internet among graduate students of Bangkok Thonburi University There is a daily exposure to news from the Internet for more than 2 hours to search the Internet for educational purposes by looking for the most online newspaper websites and demographic characteristics correlated with online news exposure behavior from the Internet among graduate students of Bangkok Thonburi University. at the .05 statistical significance level.

Keywords: exposure behavior, online news, graduate students, Bangkok Thonburi University

บทนำ

โจเซฟ แคลปเปอร์ (Klapper T.J., 1960, p.164) ได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการบริโภคสื่อสารมวลชนซึ่งผลการศึกษาพบว่าสื่อมวลชนมีผลทำให้ผู้รับสารเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยเฉพาะในเรื่องการก่ออาชญากรรมและการแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวรุนแรง ในด้านวัฒนธรรม ผลการศึกษาพบว่าสื่อมวลชนยังมีส่วนทำให้วัฒนธรรมที่แสดงถึงรสนิยมที่ตึกลายมาเป็นวัฒนธรรมของมวลชน (Mass Culture) โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันสื่อมวลชนได้แทรกตัวเข้ามาแทรกแซงการดำเนินชีวิตตามปกติของคนในสังคมโดยมีผลทำให้ผู้รับสารมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตที่แตกต่างไปจากเดิมโดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิตของสมาชิกในครอบครัว (Family Life Pattern)

จากผลการศึกษาดังที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า “ข่าวสาร” (Information) โดยเฉพาะอย่างยิ่งข่าว (News) เป็นทรัพยากรของสังคมที่มีคุณค่าในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมให้คนในสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง สื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งสามารถเข้าถึงผู้รับสารจำนวน

มากในปัจจุบันจึงมีส่วนสำคัญยิ่งในการเปลี่ยนแปลงแนวคิดทัศนคติและพฤติกรรมของคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของอินเทอร์เน็ตในด้านการศึกษาที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างและเข้าถึงความรู้ได้อย่างกว้างขวางโดยเฉพาะการแสดงบทบาทในการแลกเปลี่ยนความรู้ได้อย่างเสรี เป็นการเพิ่มโอกาสให้บุคคลสามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเองโดยประหยัดค่าใช้จ่ายได้มากขึ้นเพราะไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปค้นหาข้อมูลในสถานที่ต่างๆ ด้วยเหตุนี้การติดตามข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ตจึงเป็นอีกหนทางที่หลายคนให้ความสนใจเพราะเพียงนั่งอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ก็สามารถติดตามข่าวสารจากทั่วทุกมุมโลกได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2551)

ในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่เครือข่ายสังคมออนไลน์เข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตของมนุษย์มากขึ้น รูปแบบการสื่อสารเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เคยเป็นการสื่อสารทางเดียวก้าวเข้าสู่ยุคของการสื่อสารสองทาง ประชาชนมีโอกาสรับข่าวสารและมีช่องทางแสดงความคิดเห็นมากยิ่งขึ้น ไม่จำกัด

อยู่แค่การเสฟสื่อจากโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และนิตยสาร
อีกต่อไป (กาญจนา แก้วเทพ, 2547)

แม็ก เวเบอร์ (Max Weber) กล่าวว่า สังคมประกอบ
ไปด้วยกลุ่มคน สมาคม สถาบัน ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมซึ่ง
กันและกันโดยมีผลประโยชน์เป็นแรงจูงใจ ทำให้คนมารวมกลุ่ม
กัน เมื่อคนในสังคมมีจำนวนมากขึ้น มีการคิดค้นเทคโนโลยีเข้า
มาอำนวยความสะดวกตอบสนองความต้องการของประชาชน
“เทคโนโลยี” จึงเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการถ่ายทอดความรู้เพื่อ
การจัดระเบียบทางสังคมให้กับผู้รับสาร (สุรางค์ จันทวานิช,
2562)

ประเทศไทยในปัจจุบันมีความเจริญในด้านเทคโนโลยี
การสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์มากขึ้น คนไทยสามารถใช้
ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตได้มากทั้งคนที่อาศัยอยู่ในเมืองหลวง
และในต่างจังหวัด ประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกของ
ประเทศไทยก็เช่นเดียวกันที่สามารถเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตได้กว้าง
ขวาง ทั้งที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา
ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราดและสมุทรปราการ ซึ่งใน 8 จังหวัด
นี้มีพื้นที่คิดเป็นร้อยละ 6.7 ของพื้นที่ทั้งหมดในประเทศไทย โดย
มีขนาดพื้นที่ 34,381 ตารางกิโลเมตร และเป็นภูมิภาคที่มีระดับ
การพัฒนาทางเศรษฐกิจสูงสุดในประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับ
ภาคอื่น (โอฬาร ถิ่นบางเตียว, 2552)

ด้วยเหตุนี้นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมของรัฐบาล
จึงมุ่งเน้นพัฒนาจังหวัดในภาคตะวันออกให้เป็นศูนย์กลาง
ทางการผลิตงานอุตสาหกรรมระดับประเทศขนาดใหญ่ เป็น
ศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวให้มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ทั้ง
ทางด้านสังคม วิถีชีวิต ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งเศรษฐกิจ
การเมือง การปกครองและพัฒนาให้เป็นพื้นที่ศูนย์รวมหน่วยงาน
ระดับภูมิภาคของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ในด้านการศึกษานั้นผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีการ
สื่อสารที่ทันสมัยในการค้นคว้าหาความรู้ ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนา
ระบบการสื่อสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้า
ด้วยตนเอง การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้นนักศึกษาส่วนใหญ่
เป็นผู้ที่มีงานทำอยู่แล้วและสามารถใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตเพื่อ
การศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้เป็นกลุ่มคนยุคใหม่
ที่สนใจใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ก้าวหน้าเพื่อใช้ประโยชน์ในการ
ศึกษาของตนเองมาก

การเปิดรับข่าวจากสื่อออนไลน์ช่วยสร้างวัฒนธรรมใหม่
ให้กับคนในสังคมโดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ซึ่ง
ถือว่าเป็นคนรุ่นใหม่ที่เข้าถึงข่าวจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
อินเทอร์เน็ตมากกลุ่มหนึ่ง การเข้าถึงข่าวจากสื่อออนไลน์มาก
ทำให้ได้รับข่าวที่ไหลเข้ามาจากช่องทางการสื่อสารประเภทนี้มาก
ข่าวที่มาจากสื่ออินเทอร์เน็ตจึงมีอิทธิพลต่อกลุ่มนักศึกษาระดับ
บัณฑิตศึกษามาก ดังนั้นในฐานะที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ภาควิชา
นิเทศศาสตร์ ซึ่งเป็นศาสตร์ที่สนใจด้านข่าวที่มาจากเทคโนโลยี
การสื่อสาร ในสังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งเป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทและมีส่วน
รับผิดชอบโดยตรงต่อพัฒนาทางด้านการสื่อสาร การศึกษาและ
ทางสังคมศาสตร์ในภาคตะวันออก อันเป็นที่มาของการศึกษา
ครั้งนี้ทำให้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรม
การเปิดรับข่าวทางออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ทั้งนี้
เพราะเกิดความสงสัยใคร่รู้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเปิด
รับข่าวออนไลน์หรือไม่และมีพฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์
ทางอินเทอร์เน็ตอย่างไร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ให้เป็นประโยชน์
ต่อวิชาการและวิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน
ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์ของ
นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยเริ่มทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี
เกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร จากการศึกษา McCombs &
Becker (1979) สรุปความหมายของการเปิดรับข่าวสาร ซึ่งใน
ที่นี้เจ้าของแนวคิดใช้คำว่า “ข้อมูล” ตามพฤติกรรมการเปิดรับ
ดังนี้ 1) บุคคลจะแสวงหาข้อมูล (Information seeking) เมื่อ
มีความต้องการคล้ายคลึงกับพฤติกรรมแสวงหาข้อมูลกับบุคคล
อื่นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด 2) บุคคลเปิดรับข้อมูล (Information
receptivity) เพื่อต้องการทราบข้อมูลที่ตนสนใจเป็นพิเศษ 3)
บุคคลเปิดรับข่าวสารเพราะต้องการเปิดรับประสบการณ์ (Expe-
rience receptivity) นอกจากนี้ อธิบายไว้ว่า คนเราต่างมีเหตุผล

ในการเปิดรับข้อมูลการใช้สื่อที่แตกต่างกันไป และมีเหตุผลในการติดตามความเป็นไปของข้อมูลข่าวสารจากการใช้สื่อเพื่อสนองสิ่งที่ตนเองต้องการ ซึ่งความต้องการนี้หากแบ่งในมุมมองของผู้รับสารจะแบ่งออกเป็น 6 ลักษณะตามวัตถุประสงค์การเปิดรับสื่อ ดังนี้ 1) เปิดรับสื่อเพื่อรับรู้เหตุการณ์ (Surveillance) 2) เปิดรับสื่อเพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) 3) เปิดรับสื่อเพื่อการสนทนา (Discussion) 4) เปิดรับสื่อเพื่อต้องการมีส่วนร่วม (Participation) 5) เปิดรับสื่อเพื่อเสริมสร้างความคิดเห็น (Reinforcement) และ 6) เปิดรับสื่อเพื่อความบันเทิง (Entertainment)

จากนั้นจึงดำเนินการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ เพื่อตอบโจทย์การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีแนวคิดตามการศึกษาสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะประชากร และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของ ยุบล เบญจรงค์กิจ (2542) สรุปได้ว่า 1) เพศแตกต่างเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน 2) อายุแตกต่างกันเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน 3) การศึกษาของประชากรแตกต่างกันเปิดรับสื่อแตกต่างกัน 4) รายได้แตกต่างกันเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องอย่างไรดังจะได้นำมาอภิปรายผลการวิจัยต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต และข่าวออนไลน์
อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว (2561) ระบุว่า “สื่อใหม่” ที่ครอบคลุมถึง “อินเทอร์เน็ต” มีความหมายครอบคลุมถึงการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีเครือข่ายหรือเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 20 โดยเทคโนโลยีที่เชื่อมต่อเป็นเครือข่ายได้ (Networkable) ทำให้หนาแน่น (Dense) และบีบอัดสัญญาณได้ (Compressible) มีปฏิสัมพันธ์ (Interactive) และมีความเป็นกลาง (Impartial) การใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต หนึ่งในลักษณะการสื่อสารออนไลน์ส่งผลให้ผู้รับสารมีพฤติกรรมในการเลือกเปิดรับข้อมูลข่าวสารตามความสนใจและความต้องการของตนเอง แสดงให้เห็นว่าบุคคลมีความเป็นปัจเจกกันสูง มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการสร้างสรรค์ หรือใช้สื่อตามความต้องการ และแรงจูงใจ เช่นเดียวกับการนำเสนอ ข่าวออนไลน์ (Online News) กุลธิดา สายพรหม (2563) ว่า มีลักษณะคล้ายกับการสื่อสารทั่วไปหากแต่การสื่อสารจะต้องมุ่งผลิต และรายงานข่าวสำหรับหลายช่องทาง การสื่อสาร ซึ่งแยกเป็นหัวข้อย่อยตามขั้นตอนการผลิตข่าว 3 ขั้นตอน 1) ขั้นตอนเตรียมการ (Pre-Production) เริ่มจากกำหนด

ประเด็นการสื่อข่าว ตามหลักคุณค่าของข่าว (New Values) ดำเนินการแสวงหาข้อมูลสารสนเทศ โดยมีเครื่องมือสำคัญ คือ อินเทอร์เน็ต และสื่อสังคมออนไลน์ การเข้าถึงแหล่งข่าว การสัมภาษณ์แหล่งข่าว สามารถกระทำได้ 2 วิธี คือ สัมภาษณ์ก่อนเพื่อรวบรวมนำเสนอเป็นรายงานข่าว และสัมภาษณ์ระหว่างออกอากาศในรายการข่าว หัวใจของการทำงานข่าว คือ การตรวจสอบข้อมูลควรได้รับก่อนนำเสนอสู่สาธารณชน 2) การผลิตข่าว การสื่อข่าว และการรายงานข่าว (Production) สำหรับการสื่อข่าวออนไลน์ จะผลิตคลิปวิดีโอข่าว ประกอบด้วย การถ่ายภาพวิดีโอ การเขียนเนื้อหาข่าว การใส่เสียงบรรยาย และการตัดต่อภาพวิดีโอ การสอดแทรกภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวที่ช่วยให้เนื้อหาข่าวที่น่าสนใจมีความน่าเชื่อถือ และชวนติดตาม ทั้งนี้เพื่อนำไปเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ หรือช่องทางอื่น ๆ อาจจะได้โดยการรายงานสด เพื่อเพิ่มอรรถรสความน่าสนใจ น่าติดตามเสมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง 3) ขั้นตอนสุดท้าย คือ ขั้นตอนหลังการสื่อข่าว (Post-Production) มักจะดำเนินการตรวจสอบความคิดเห็นของผู้ชม หรือคนดู เพื่อทราบว่า ข่าวที่เผยแพร่ชิ้นนี้สร้างผลกระทบต่อผู้รับสาร สังคม และประเทศชาติอย่างไร ความรู้สึกของผู้รับสารที่มีต่อข่าวที่น่าสนใจ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี” มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. คัดเลือกประชากรนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี จำนวน 2,457 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างเหลือเพียง 400 คน ตามสูตรการสุ่มตัวอย่างของ Yamane T. (1970)

2. สร้างเครื่องมือวิจัย และการทดสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือวิจัย โดย เริ่มจากศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องคัดเลือกประเด็นเพื่อนำมาสร้างข้อคำถามในรูปแบบสอบถามออนไลน์ โดยสร้างจาก Google Form แบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว (ลักษณะประชากรศาสตร์) ตอนที่ 2 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต ตอนที่ 3 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์ และตอนที่ 4 ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเปิดรับข่าวจากอินเทอร์เน็ต เป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบ

แบบสอบถามมีอิสระในการแสดงความคิดเห็น จากนั้น นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และทำการทดสอบเครื่องมือวิจัย โดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ กับกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ใกล้เคียงกับมหาวิทยาลัยกรุงเทพ ธนบุรีจำนวน 40 คน จากนั้นหาสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยสูตรครอ

นบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ $r = 0.87$

3. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ ด้วยค่าไค-สแควร์ (Chi-square) ด้วยระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 1

จำนวน และร้อยละลักษณะทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัย

ลักษณะทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ	400	100
1) ชาย	150	37.50
2) หญิง	250	62.50
อายุ	400	100
1) ต่ำกว่า 30 ปี	100	25.00
2) 30-44 ปี	185	46.25
3) 45 ปี ขึ้นไป	115	28.75
หลักสูตร	400	100
1) กลุ่มวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	25	6.25
2) กลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์	310	77.50
3) กลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ	43	10.75
4) อื่นๆ	22	5.50
สถานภาพการเป็นบัณฑิต	400	100
1) กำลังศึกษารายวิชา	169	40.75
2) กำลังศึกษารายวิชาและทำการศึกษาค้นคว้า	142	35.50
3) กำลังศึกษาค้นคว้าอิสระ/วิทยานิพนธ์	89	22.25
อาชีพ	400	100
1) ข้าราชการ	175	48.75
2) ธุรกิจส่วนตัว	113	28.25
3) รัฐวิสาหกิจ	112	28.00

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จากตารางที่ 1 พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัย ส่วน

ใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 30-44 ปี เรียนหลักสูตรกลุ่ม สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สถานะกำลังศึกษารายวิชา และ ประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ

ตารางที่ 2

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลักษณะทางประชากร n=400	พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต			χ^2	p-value
	ไม่ได้ใช้เป็น ประจำ	ใช้บ้าง พอสมควร	ใช้เป็น ประจำ		
เพศ	13	62	325	29.795	.000*
อายุ	13	62	325	235.90	.000*
หลักสูตร	13	62	325	63.10	.000*
สถานภาพบัณฑิต	13	62	325	46.61	.000*
อาชีพ	13	62	325	30.98	.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต และลักษณะทางประชากร

จากตารางที่ 2 พบว่า พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้เป็นประจำในการศึกษาค้นคว้าโดยใช้

อีเมลมากที่สุด และลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05

ตารางที่ 3

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรกับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ลักษณะทางประชากร n=400	พฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ต			χ^2	p-value
	น้อยกว่า 1 ชั่วโมง	1-2 ชั่วโมง	มากกว่า 2 ชั่วโมง		
เพศ	88	138	174	53.170	.000*
อายุ	88	138	174	462.01	.000*
หลักสูตร	88	138	174	54.43	.000*
สถานภาพบัณฑิต	88	138	174	74.54	.000*
อาชีพ	88	138	174	133.84	.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี มีการเปิดรับข่าวจากอินเทอร์เน็ตเป็นประจำทุกวันมีระยะเวลาเกินกว่า 2 ชั่วโมง เพื่อค้นหาข่าวทางอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา โดยหาจากเว็บไซต์หนังสือพิมพ์

ออนไลน์มากที่สุด และมีลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องพฤติกรรม的开รับข่าวออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 45 ปีขึ้นไป เรียนหลักสูตรกลุ่มสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สถานะกำลังศึกษารายวิชา และเป็นข้าราชการ 2) พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้เป็นประจำในการศึกษาค้นคว้าโดยใช้ อีเมลมากที่สุด และลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 3) พฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีการเปิดรับข่าวจากอินเทอร์เน็ตเป็นประจำทุกวันมีระยะเวลาเวลามากกว่า 2 ชั่วโมง เพื่อค้นหาข่าวทางอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา โดยหาจากเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์มากที่สุด และมีลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม的开รับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

การอภิปรายผล

การอภิปรายผล คณะผู้วิจัยของจำแนกออกเป็น 2 ประเด็นสำคัญ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรีส่วนใหญ่ใช้อีเมลมากที่สุด สอดคล้องกับการศึกษาของ รัชนิพร ศรีรักษา (2561) พบว่า พฤติกรรมการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในทางสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านทัศนคติ ด้านการคล้อยตามกลุ่ม และด้านการควบคุมพฤติกรรมตนเองกับพฤติกรรมการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในทางสร้างสรรค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับพฤติกรรมการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในทางสร้างสรรค์ มี 2 ตัวแปรคือ ปัจจัยด้านการคล้อยตามกลุ่มเกี่ยวกับจริยธรรมและการประเมินค่าสารสนเทศ และปัจจัยด้านการควบคุมพฤติกรรมตนเองเกี่ยวกับความรับผิดชอบและจริยธรรมในการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนปัจจัยด้านทัศนคติมีความสัมพันธ์ทางบวก

ในระดับปานกลางกับพฤติกรรมการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในทางสร้างสรรค์ ดังนั้น ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในปัจจุบันของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ.05 สอดคล้องกับ ยุบล เบญจรงค์กิจ (2542) ที่ว่า 1) เพศแตกต่างกันเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน 2) อายุแตกต่างกันเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน 3) การศึกษาของประชากรแตกต่างกันเปิดรับสื่อแตกต่างกัน 4) รายได้แตกต่างกันเปิดรับข่าวสารแตกต่างกัน

ประเด็นที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี มีการเปิดรับข่าวจากอินเทอร์เน็ตเป็นประจำทุกวันมีระยะเวลาเวลามากกว่า 2 ชั่วโมง เพื่อค้นหาข่าวทางอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษา โดยหาจากเว็บไซต์หนังสือพิมพ์ออนไลน์มากที่สุด สอดคล้องกับ สิริพงษ์ สุวรรณประภักดี และปัทมา สุวรรณภักดี (2562) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 18-30 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพนักเรียน/นักศึกษา เลือกเปิดรับข่าวสารบนเว็บไซต์ 77 ข่าวได้จากบ้าน/ที่พัก ในช่วงเวลาระหว่าง 18:01-24:00 น. เปิดรับจากอุปกรณ์ไอโฟน/สมาร์ตโฟน มีพฤติกรรม的开รับข่าวสารบนเว็บไซต์ 77 ข่าวเด็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประเภทข่าวสารที่เลือกเปิดรับมากที่สุด คือ ท้องเที่ยว รองลงมา คือ บันเทิง และรูปแบบการดำเนินชีวิต

ทั้งนี้ จากการทดสอบสมมติฐานลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม的开รับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับ พฤติกรรมการเปิดรับของ McCombs & Becker (1979) และตามแนวคิดของ Klapper (1960) ที่ระบุว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อการควบคุมทางสังคม (Social Control) ซึ่งหมายถึงกระบวนการทางสังคมที่มุ่งหมายให้สมาชิกของสังคมยอมรับและปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ศีลธรรมและจารีตประเพณี ผลการศึกษายังสอดคล้องกับแนวคิดของสมควร กวียะ (2549) ที่ว่า สื่อมวลชนเป็นสถาบันหนึ่งที่ทำหน้าที่กระบวนการขัดเกลาทางสังคม นอกจากจะให้ความรู้แล้วยังจัดความแตกต่างทางความรู้อันเป็นผลจากการขาดโอกาสทางการ

ศึกษา ความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษาและความแตกต่างกันของฐานะทางสังคม สอดรับกับงานวิจัยที่เกี่ยวกับความรู้ที่ได้จากการเปิดรับข่าวหลายเรื่อง อาทิ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2551) ที่พบว่าข่าวทางอินเทอร์เน็ตทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ได้อย่างกว้างขวางและเสรี เป็นการลดช่องว่างระหว่างชนชั้นและวัย เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2551) ที่พบว่าข่าวจากอินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลในด้านการศึกษาที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างและเข้าถึงความรู้ได้อย่างกว้างขวางโดยเฉพาะการแสดงบทบาทในการแลกเปลี่ยนความรู้ได้อย่างเสรีเป็นการเพิ่มโอกาสให้บุคคลสามารถค้นคว้าหาความรู้ และจากการลงสนามเก็บข้อมูลผู้วิจัยพบว่าจุดประสงค์หลักที่เปิดรับข่าวออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ตคือเพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ การศึกษาและการใช้ชีวิตในสังคมของตนเอง เช่น ผู้ร่วมสนทนาที่เป็น ครู – อาจารย์ ก็จะนำความรู้ที่ได้จากการเปิดรับข่าวความรู้ด้านความก้าวหน้าทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอน ทั้งยังมีการใช้อินเทอร์เน็ตในรูปแบบต่างๆ อาทิ E-Mail Instant Messaging และเครือข่ายสังคม เช่น Twitter รวมถึง Blog ส่วนเนื้อหาความรู้ของข่าวที่เปิดรับคือความรู้ด้านการเมือง การศึกษา สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข กีฬา สังคม บันเทิง การเกษตร อย่างไรก็ตาม การบริโภคข่าวจากสื่อใหม่หรือสื่อดิจิทัล (Digital) ซึ่งผู้บริโภคได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบวิถีการดำเนินชีวิต (Lifestyle) ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับสังคมอันเนื่องมาจากการได้รับข่าวจากอินเทอร์เน็ต (อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว, 2561) แสดงให้เห็นว่าเนื้อหาของข่าวจากอินเทอร์เน็ตมีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะและพฤติกรรมของผู้รับสารต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการวิจัยพบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลความรู้และข่าว อีกทั้งมีแนวโน้มที่จะอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์มากขึ้น จึงควรใช้อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวและสารสนเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นจากสื่อกระแสหลัก
2. จากการวิจัยพบว่า การเปิดรับข่าวออนไลน์ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของผู้รับสารนั้น สถาบันการศึกษาที่

มีการสอนทางด้านสังคมศาสตร์ อาทิ นิเทศศาสตร์ สังคมวิทยา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องควรกำหนดให้มีหลักสูตรหรือรายวิชาเกี่ยวกับการผลิตข่าวออนไลน์ โดยทำการสำรวจศึกษาความต้องการของผู้เรียน ความร่วมมือกับองค์กรวิชาชีพเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม

3. จากผลการวิจัยที่พบว่าข่าวทางอินเทอร์เน็ตมีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้น ฝ่ายวิชาการและวิชาชีพควรให้ความรู้ทั้งด้านการผลิตเนื้อหาและเทคโนโลยีการสื่อสารระบบอินเทอร์เน็ต รวมทั้งจริยธรรมให้แก่ นักข่าวออนไลน์ สร้างเครือข่ายเป็นสมาพันธ์หรือสมาคมเพื่อเป็นองค์กรกลางให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อการพัฒนาวิชาชีพและพัฒนาวิชาการ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. ในกาวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาในประเด็น พฤติกรรมการเปิดรับข่าวออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งหากมีโอกาสศึกษาต่อไปควรที่จะศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นด้านความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารเรื่องการเปิดรับข่าวจากสื่อออนไลน์ด้วยเพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประกอบการวางแผนการสื่อสาร ที่จะทำให้ผู้รับข่าวสารมีความพึงพอใจ และได้รับประโยชน์จากข่าวสารมากที่สุด
2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลอาจจะไม่ครอบคลุมความเป็นตัวแทนของกลุ่มบุคคลต่างๆ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปอาจเลือกกลุ่มอื่นเช่น กลุ่มเด็กและเยาวชน เพื่อนำผลมาใช้ประโยชน์ในด้านที่เกี่ยวข้องต่อไป
3. ควรศึกษาถึงความสนใจของประชาชนในการเปิดรับข่าวออนไลน์จากอินเทอร์เน็ตในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงความต้องการและทัศนคติที่มีต่อการอ่านข่าวจากอินเทอร์เน็ต อันจะเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปปรับปรุงเนื้อหาของข่าวจากอินเทอร์เน็ตต่อไป
4. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพกับกลุ่มผู้บริหารของเว็บไซต์ข่าวทางอินเทอร์เน็ตถึงเรื่องการทำงานและนโยบาย การบริหารสื่อออนไลน์เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่สมบูรณ์ครบถ้วนต่อไป

บรรณานุกรม

- กาญจนา แก้วเทพ. (2547). *สื่อสารมวลชน : การศึกษาสื่อมวลชนเพื่อทฤษฎีวิพากษ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลธิตา สายพรหม. (2563). คุณค่าข่าวที่มีผลต่อการคัดเลือกประเด็นข่าวจากสื่อสังคมออนไลน์. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 28(2), 29-54.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551, 22 พฤษภาคม). *อำนาจสื่อมวลชน ปี 2020 ผลจากเทคโนโลยีการสื่อสาร*. <http://www.thai.com/educate.php>
- ครรชิต มัลลียงศ์. (2551, 10 กรกฎาคม). *อินเทอร์เน็ตในทศวรรษหน้า*. <http://www1.stkc.go.th/redirect.php>
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2542). *การวิเคราะห์ผู้รับสาร*. ที.พ.พรินท์.
- รัชนิพร ศรีรักษา. (2561). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในทางสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 13(26), 39-50.
- สมควร กวียะ. (2549). *วารสารศาสตร์พันธุ์ใหม่*. บ้านหนังสือโกสินทร์.
- สมโภชน์ อเนกสุข. (2550). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิริพงษ์ สุวรรณประภักดี และปัทมา สุวรรณภักดี. (2562). พฤติกรรมการเปิดรับ ทศนคติ และแรงจูงใจของประชาชน ที่มีต่อการเปิดรับข่าวสาร ผ่านสื่อออนไลน์ : กรณีศึกษาเว็บไซต์ 77 ข่าวเด็ด. *วารสารนิเทศศาสตร์ มสธ.*, 9(2), 1-10.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2562). *ทฤษฎีสังคมวิทยา* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสกสรร สายสีต. (2542). *อินเทอร์เน็ต*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทระดับบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัศวิน เนตรโพธิ์แก้ว. (2561). *สื่อสารศาสตร์ หลักการ แนวคิด นวัตกรรม*. นาค.
- โอฬาร ถิ่นบางเตียว. (2552). *เอกสารประกอบการสัมมนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือในยุคโลกาภิวัตน์*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Charles, W. R. (1976). *Mass Communication*. Random House
- Klapper, J. T. (1960). *The Effects of Mass Communication*. Free Press.
- McCombs, M. E. & Becker, L. B. (1979). *Using mass communication theory*. Prentice-Hall.
- McQuail, Denis. (1994). *Mass Communication Theory* (4th ed). Sage.
- Yamane, T. (1970). *Statistic: An Introductory Analysis* (2nd ed.). Tokyo: John Weather Hills.